

(۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و امور ارشاد عالی
شورایعالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز

گروه برنامه ریزی کشاورزی

مصوب سیصد و بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

موافق ۱۳۷۵/۸/۱۳

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز

گروه: برنامه ریزی کشاورزی

کمیته تخصصی: گیاه‌پژوهی

رشته: شناسایی و مبارزه با علفهای هرز

کدرشته:

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و پیست و هشتاد و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۸/۱۳
دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز که توسط گروه برنامه ریزی کشاورزی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیرا در این لازم الاجرا است.

- الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند.
- ب: مؤسساتی که با جازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و برآسas قوانین تأسیس می‌شوند و بنابر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.
- ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۸/۱۳ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوب می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را اییر و برنامه جدید را جرئت نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز در سه فصل جهت اجرای وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۸/۱۳
درخصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز

- ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز که از طرف گروه برنامه ریزی کشاورزی پیشنهاد شده بود با اکثریت آرایه تصویب رسید.
- ۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رأی صادره سیصد و بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۸/۱۳ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناسایی و مبارزه با علفهای هرز صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تائید است.

دکتر بهمن یزدی صمدی

۷۵، ۹، ۱۱ / ۳۳
رئیس گروه برنامه ریزی کشاورزی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجراءبلاغ می شود.

سید محمد کاظم نائینی
دیپر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته شناسایی و مبارزه با علوفه‌ای هرز

۱- مقدمه :

آلودگی مزارع و باغات به علوفه‌ای هرز عامل تهدیدکننده‌ای برای کشاورزی کشور بشمار می‌رود بطوریکه برای تولید در هر هکتار از محصولات عمده کشاورزی بطور متوسط ۹ ادرصد فعالیت تولیدکنندگان (نفر - روز - کار) صرف مبارزه با علوفه‌ای هرز می‌شودکه سالیانه هزینه هنگفتی را بر زارعین تحمیل می‌کند.

علاوه بر آن علوفه‌ای هرز موجب کاهش کیفیت و افزایش هزینه‌های تولید بخوبی وسوس هزینه‌های برداشت شده و موجب هدر رفتن آب در مزارع می‌گردد. برای مبارزه با علوفه‌ای هرز مقادیر زیادی علف کش وارد کشور می‌شودکه زیانهای اقتصادی و اثرات مخرب زیست محیطی دارد.

یکی از مشکلات مبارزه با علوفه‌ای هرز کمبود نیروی متخصص در این زمینه است که برای تامین آن لازم است مقطع کارشناسی ارشد این رشته در دانشکده‌های کشاورزی کشور دایرگرد و در امر تربیت نیروی کارآمد برای این رشته اقدام لازم به عمل آید.

۲- تعریف و هدف :

این رشته با عنوان شناسایی و مبارزه با علوفه‌ای هرز مشخص می‌گردد و رشته‌ای است که دانشجویان آن اصول شناسایی، بیولوژی و اکولوژی علوفه‌ای هرز و همچنین روش‌های مبارزه و اساس بکارگیری آنها را فراخواهند گرفت. از جمله اهداف برقراری این رشته عبارتند از:

- تامین نیروی انسانی متخصص برای مراکز تحقیقاتی و آموزشی، ارگانهای اجرایی و بخش خصوصی کشاورزی.

- آموزش درجهت استفاده بهتر از امکانات و تکنولوژی نوین برای مبارزه با علوفه‌ای هرز.
- کاهش هزینه‌های تولید، افزایش و بهبود تولیدات کشاورزی و هماهنگی عملیات مبارزه با علوفه‌ای هرز با کشاورزی پایدار و حفظ محیط زیست.

۳- طول دوره و شکل نظام :

براساس آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، طول دوره کارشناسی ارشد رشته شناسایی و مبارزه با علوفه‌ای هرز حداقل دو سال است که بـ

تصویب مراجع ذیصلاح تا دونیمسال می تواند به طول دوره اضافه شود. هرسال تحصیلی شامل دو نیمسال است و در هر نیمسال ۱۷ هفته کامل آموزشی وجود دارد . نظام آموزشی این دوره واحدی است و برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۷ ساعت آموزش کلاسیک در نظر گرفته شده است .

۴- تعداد واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشدشناسائی و مبارزه با علفهای هرز ۳۲ واحد است به شرح زیر :

دورس الزامی	۱۹ واحد
دورس انتخابی	۵ واحد
پایان نامه	۲ واحد
سمینار	۱ واحد

۵- نقش و توانایی فارغ التحصیلان :

فارغ التحصیلان این رشته ، علفهای هرز مهم مزارع کشور را شناخته ، بازنگی و اشرات محیط بر رویش و رشد آنها آشنا بیدانموده و می توانند با توجه به شرایط محیط و اقتصادی موجود روش مناسب برای مبارزه با علفهای هرز را توصیه نمایند. ضمناً " توانایی آن را خواهند داشت که در مراکز تحقیقاتی و آموزشی به امر پژوهش مشغول شده و به توسعه اطلاعات ضروری کمک نمایند و یا در مقاطع بالاتر علمی ادامه تحصیل داده و در مراکز آموزشی و تحقیقاتی مشغول به کار شوند.

۶- شرایط گزینش دانشجو :

داوطلبین این رشته علاوه بر داشتن شرایط عمومی دوره کارشناسی ارشد و شرایط اختصاصی دوره های کارشناسی ارشد رشته های کشاورزی و منابع طبیعی باید فارغ التحصیل یکی از رشته های زراعت ، اصلاح نباتات ، زراعت و اصلاح نباتات ، کشاورزی عمومی ، اگرونومی ، باغبانی ، گیاهپزشکی ، علوم زراعی باشند .
کلیه داوطلبان در صورت پذیرفته شدن لازم است دروس کمبود را به تشخیص کمیته مربوطه بگذرانند .

۷- دروس آزمون ورودی :

دروس آزمون ورودی برای پذیرفته شدن در رشته شناسائی و مبارزه با علفهای هرز عبارتنداز : ۱- اصول زراعت ۲- باغبانی عمومی ۳- اصول مبارزه با آفات و بیماری های گیاهی ۴- گیاهشناسی .

۸- پیش نیاز دوره (دروس کمبود)

دانشجویان ورودی باتوجه به عنوان رشته کارشناسی از میان دروس زیر با نظر گروه آموزشی دروس کمبود رانتخاب خواهند نمود:

- زراعت خصوصی (یکی از دروس زراعت غلات ، زراعت نباتات صنعتی و زراعت نباتات علوفه‌ای) .
- ژنتیک
- فیزیولوژی گیاهان زراعتی
- سم شناسی
- اصول مبارزه با آفات و بیماریهای گیاهی

فصل دوم

برنامه درسی دوره کاشناستی ارشد و شته
شناسایی و مبارزه با علوفهای هرز

۱۹ واحد	- دروس الزامی
۵ واحد	- دروس انتخابی
۲ واحد	- پایان نامه
۱ واحد	- سمینار

_____ جمیع ۳۲ واحد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته شناسایی و مبارزه با علفهای هرز

۱-دورس الزامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	مجموع نظری عملی	ساعت	بیشتر بازاران	راشه درس
۰۱	بیوشیمی گیاهی	۲	۲۴	۲۴	-	ندارد
۰۲	بیولوژی و شناسایی علفهای هرز و انگلهاي گلدار	۳	۶۸	۲۴	۲۴	ندارد
۰۳	اکوفیزیولوژی علفهای هرز	۲	۲۴	۲۴	-	۰۲
۰۴	فیزیولوژی رقابت گیاهان هرز و زراعتی	۲	۲۴	۲۴	-	ندارد
۰۵	فیزیولوژی علف کشها	۲	۲۴	۲۴	-	۰۱
۰۶	علف کشها و روشهای کاربرد آنها	۳	۶۸	۲۴	۲۴	ندارد
۰۷	مدیریت علفهای هرز	۳	۵۱	۵۱	-	۰۶ و ۰۵
۰۸	روش تحقیق	۲	۲۴	۲۴	-	ندارد
۰۹	سمینار	۱	-	-	-	ندارد
جمع						
۲۰						

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته شناسائی و مبارزه با علوفهای هرز

۲ - دروس انتخابی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	مجموع ساعت	میثنا زیارتی	راشه درس
		واحد	مجموع نظری عملی	راشه درس	میثنا زیارتی
۱۰	روش‌های پیشرفته آماری	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۱۱	برنامه نویسی کامپیوتر	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۱۲	مواد تنظیم کننده رشد گیاهی	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۱۳	اثرنشای محيطی بر گیاهان	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۱۴	تکنولوژی بذر	۲	۵۱	۱۷	۲۴ ندارد
۱۵	روش‌های آزمایشگاهی در بیوشیمی گیاهی	۱	۳۴	—	۳۴ ندارد
۱۶	ناقلین عوامل بیماری‌زای گیاهان	۲	۳۴	—	۳۴ ندارد
۱۷	تغذیه گیاهان در باگبانی	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۱۸	رابطه آب و خاک و گیاه تکمیلی	۳	۵۱	—	۳۴ ندارد
۱۹	ریز ازدیادی و کشت بافت‌های گیاهی	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ۱۲
۲۰	اصلاح و توسعه مراتع	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۲۱	اکلولوژی گیاهان زراعتی	۳	۵۱	—	۳۴ ندارد
۲۲	فیزیولوژی گیاهان زراعتی تکمیلی	۳	۵۱	—	۳۴ ندارد
۲۳	مسئله مخصوص	۲	—	—	۳۴ ندارد
۲۴	سم شناسی تکمیلی	۳	۶۸	۳۴	۳۴ ندارد
۲۵	مدیریت مبارزه با آفات	۲	۵۱	۱۷	۲۴ ندارد
جمع					

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته

شناسایی و مبارزه با علوفهای هرز

بیوشیمی گیاهی

۵۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس :

اکسیداسیون و فسفوریلاسیون : اکسیداسیون بیولوژیکی - اکسیداسیون در زنجیره تنفسی، ساختمان زنجیره تنفسی ، فسفوریلاسیون اکسیداتیو ، فسفوریلاسیون متصل به سویسترات ، فسفوریلاسیون زنجیره تنفسی - فتوسنترز : واکنش‌های روشنایی ، انتقال الکترون و انرژی ، طرح و ساختمان کلروپلاست و تایلارکوئید ، جذب نور توسط مولکولها و فعال شدن انرژی ، تبدیل انرژی نوری به انرژی شیمیایی ، تفکیک فیزیکی دوفتوسیستم گیرنده‌های دهنده‌های مصنوعی در فتوسیستم ۱ و ۲ ، فتوفسفوریلاسیون چرخشی و غیر چرخشی و تولید A T P اهمیت فیزیولوژیکی واکنش نوری ، واکنش نوری و تولید NADPH₂ ، ممانعت کنندگان از واکنش نوری ، واکنش‌های تاریکی و تثبیت گاز کربنیک ، بیوسنترز گلوکز ، ساکارز و نشاسته ، تنظیم فتوسنترز در گیاهان سه کربنیه ، اهمیت ارتباط نور و تاریکی در فتوسنترز ، تنفس نوری ، فرم تولید نور در تنفس ، حذف و یا کاهش تنفس نوری در گیاهان سه کربنی گیاهان CAM گیاهان و نحوه کار آنها در روشنایی و تاریکی و انتقال متابولیتها در گیاهان - متابولیسم اسیدهای آلی : گلیکولیز و سیکل کربس در گیاهان ، سیکل کربس و مکانیسم تنفس ، نقش کمی سیکل کربس در تنفس گیاهان ، نقش سیکل کربس در سنتزهای زیستی ، تثبیت گاز کربنیک ، تثبیت گاز کربنیک در گیاهان گوشت دار ، سیکل کربس و انتقال الکترون ، نقش علف کشیده تنفس و متابولیسم اسیدهای آلی - متابولیسم چربیها : چربیها و روغنها ، موهمها ، فسفولیپیدها و گلیکولیپیدها ، کاتابولیسم چربیها ، اکسیداسیون در اسیدهای چرب ، سیکل کربس و چربیها ، آنابولیسم (چربیها ، اسیدهای چرب اشباع شده ، اسیدهای چرب منشعب) نقش علف کشیده در بیوسنترز چربیها - متابولیسم ازت و سنتز پروتئین و اسیدهای نوکلئیک : چگونگی تبدیل ترکیبات نیترو به اسیدهای آمینه

و پروتئین ، نحوه عمل نیتریت ریدکتاز و نیترات ریدکتاز طرز کار سیستم GOGAT در تولید اسیدهای آمینه ، اسیدهای نوکلئیک و ساختمان RNA و DNA ساختمان بازهای پورین و پیریمیدین ، متابولیسم DNA و RNA چگونگی سنتر پروتئین و واکنش های مربوطه، سنتر پروتئین یک خصوصیت ویژه ، نقش علف کشها و بیهو سنتر اسیدهای آمینه پروتئین و اسیدهای نوکلئیک .

بیولوژی و شناسایی علوفه‌ای هرز و انگل‌ای گلدار

۵۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشناز : ندارد

سرفصل درس :

نظري : تعاریف : خصوصیات ، طبقه‌بندی ، منشاء گونه‌های علوفه‌ای هرز ، پراکندگی جهانی ، اطلاعات زیست شناسی - تاکسونومی و تشخیص علوفه‌ای هرز : تاکسونومی ، مروری بر طبقه‌بندی گیاهی ، مرغولوژی و تشخیص، کلید برای تشخیص علوفه‌ای هرز - تکثیر علوفه‌ای هرز - تکثیر جنسی ، بذر ، خواب بذر ، جوانه‌زنی بذر و عوامل موثر بر آن ، طول عمر و عوامل موثر بر آن، ذخیره بذر در خاک ، تکثیر غیر جنسی و نقش آن در زندگی علوفه‌ای هرز ، روش‌های تکثیر غیر جنسی - پراکندگی و گسترش : فاکتورهای مهم در پراکندگی، روش‌های پیشگیری از پراکندگی - آللوپاتی : تعریف ، گونه‌های علوفه‌ای هرز با خصوصیات آللوپاتی ، نحوه ورود آللوپاتی در محیط ، فاکتورهای موثر در آللوکمیکال ، پتانسیل آللوپاتی در کنترل علوفه‌ای هرز - علوفه‌ای هرز سمی وآلرژی زا - علوفه‌ای هرز انگل‌ای: گل جالیز، سن ، دارواشها ، استرایکا ، سایر علوفه‌ای هرز انگلی ، شناسایی و بیولوژی علوفه‌ای هرز انگلی - بیولوژی تعدادی از علوفه‌ای هرز مهم از جمله بولاک وحشی ، تاج خروس ، تاج ریزی ، سلمک ، سوروف ، ارزن وحشی ، کنگر وحشی ، پیچک ، اوبارسلام ، نی، حلفه ، قیاق ، دیوکنف ، مرغ ، تلخه .

عملی : مروری بر خصوصیات خانواده‌های مهم گیاهی ، شناسایی علوفه‌ای هرز مهم از گیاهچه نتا گیاه کامل ، شناسایی بذر و علوفه‌ای هرز ، رویاندن علوفه‌ای هرز در گلخانه .

اکوفیزیولوژی علفهای هرز

۵۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : بیولوژی و شناسایی علفهای هرز و انگل‌های کلدار

سرفصل درس :

مقدمه (تعاریف ، تقسیمات ، اصطلاحات) - محیط اطراف گیاه : اتمسفر ، هیدروسفر ، لیتوسفر و خاک ، فیتوسفر (بخشی از اکوسفر) - اثر عوامل اقلیمی بر رشد علفهای هرز و پراکندگی جغرافیایی آنها : رشد هندسی ورش لجستیکی ، عوامل انتشار دهنده و ترکیب دهنده ، نقش فیتوهورمونها ، نقش عوامل خارجی ، اثر عوامل محیطی بر مراحل زندگی یک گیاه ، الگوهای توسعه تکامل (انتخاب R, S, K, R) ، مرحله جنبینی ، جوانه زنی و تثبیت (خواب بذر) ، مرحله رویشی (دوره اصلی رشد) ، مرحله زایشی (تولید کل و میوه) ، مرحله Senescence ، رویش و رشدفلی ، تفاوت‌های بیولوژیکی در دوره‌های زندگی علفهای هرز ، هماهنگی رشد و نوسانهای جوی فنولوژی بعنوان وسیله‌ای برای نشان دادن شرایط آب و هوایی و تغییرات آن - کلیاتی درباره استرس‌گیلهای؛ معنی استرس و مهمنترین تغییرات حاصل از آن در گیاه ، شناخت استرس در علفهای هرز ، استرس و زندگی گیاهان ، ویژگیهای محیط طبیعی ، استرس تابش ، استرس حرارت ، کمبود اکسیژن در خاک ، کم آبی ، شوری ، استرس آنتروپیوژنیک ، آلودگیهای محیط، فیزیولوژی تولید غیر جنسی و اثرات محیط بر آن - اکوفیزیولوژی مقایسه‌ای محمول و علفهای هرز - مقاومت به علف کشها : مکانیسمهای فیزیولوژیک مقاومت علفهای هرز به علف کشها - خصوصیات فیزیولوژیک علفهای هرز انگل‌ی - پیش‌بینی میزان خسارت علفهای هرز .

فیزیولوژی رقابت گیاهان هرز و زراعتی

۵۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس :

تعریف رقابت - منابع مورد رقابت - آب ، مواد غذایی ، نور - رقابت و مراحل رشد -
ویژگیهای رقابتی علفهای هرز - مرفوولوژی ریشه و برگها - چرخه رشد - توانائی مصرف
آب و مواد غذایی - ویژگیهای رقابتی گیاهان زراعتی - ژنتیک ، سرعت استقرار، آرا پیش
کاشت ، تراکم - رقابت چند گونه‌ای علفهای هرز - اثر عوامل محیطی روی رقابت -
بررسی رقابت علفهای هرز در محصولات زراعتی کندم ، سویا ، چغندرقند و محصولات
علوفهای .

فیزیولوژی علف کشها

۵۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز : بیوشیمی گیاهی

سرفصل دروس :

کلیات درباره علف کشها - علف کشها و خاک ، علف کشها و گیاه ، عوامل موثر بر سرنوشت علف کشها در خاک و گیاه - پاسخهای مورفو‌لولوژیک گیاهان نسبت به علف کشها - جذب و انتقال علف کشها در گیاهان عالی - مواد افزودنی و اثرات فیزیولوژیکی آن - فرمولاسیون های مختلف علف کشها - طبقه بندی علف کشها از نظر شیمیابی ، انواع علف کشها ، طرز تاثیر هر گروه - علف کشها موثر بر مریستم : خاک مصرفی - (کلراستامیدها ، کلرواستانیلیدها ، آمیدها ، دی‌نیتروآنیلینها ، تیوکاربامته) ، برگ مصرفها (گلیفوسیت - سایر ترکیبات فسفره ، فنوکسی پروپیوئیک ، اسیدهای سیکلوهگزونها) - علف کشها مختلط کننده فتوستتر : تریازینها ، فنیل اورمه ، اوراسیلها ، مختلط کننده کارتنوئیدها ، دیازینونها ، بنزوئیتریلها - علف کشها از بین برنده غشاء سلولی : پیریدیلیومها ، دی‌فنیل اتر ، غیره - علف کشها شبه هورمونی : فنوکسی اسیدها ، بنزوئیکها - علف کشها پیریدین و پیریدین اکسی اسیدها : پیکلورام ، کلوبیرالید ، تری کلوبیر - علف کشها پ آرسنیکی آلی - علف کشها معدنی .

علف کشها و روش‌های کاربرد آنها

۵۶

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس :

نظری : معرفی : اهمیت مصرف درست علف کشها ، تاریخچه (لوازم - پاشیدن علف کشها ، تحقیقات) - خصوصیات علف کشها و عوامل موثر بر سمپاشی : ساختمان شیمیایی ، حلالیت ، بهبود و بروزگیری سه علف کش (مشتقات ، فرمولاسیون و ...) - ارتباط مورفو‌لوزی گیاه با سمپاشی علف کشها - عوامل موثر بر کارآیی علف کشها در سمپاشی روی خاک - اثر اختلاط علف کشها با یکدیگر و مواد شیمیایی کشاورزی : اهمیت اختلاط سه‌موم ، سابقه اختلاط سه‌موم ، تعریف اصطلاحات ذیربیط ، اختلاط علف کش با علف کش ، پیش‌بینی نتایج حاصل از اختلاط دو علف‌کش ، اختلاط علف کش با حشره کش ، علف کش با قارچ کش ، علف کش با سایر مواد شیمیایی ، پیش‌بینی نتایج حاصل از اینگونه اختلاط‌ها - تکنولوژی سمپاشی : سمپاشی علف کش روی هدف ، تکنولوژی اندازه ذرات ، اثر اندازه ذرات بر کارآیی علف کشها ، انواع نازلها و کاربرد آنها - سیستم‌های سمپاشی : سمپاشی دستی ، سمپاشی با جریان فشارهای ، سمپاشی با فشار کم ، سمپاشی تراکتوری ، اتوماتیک ، سمپاشی هوایی ، سمپاشی‌های الکترواستاتیک ، سمپاشی از طریق آب آبیاری ، گرانول پاشی ، سمپاشی فتیله‌ای ، تزریق علف کش در خاک ، بذور آغشته به علف کش ، کالیبراسیون سمپاشها و هواپیما - علف کشها با آزادسازی بطئی ماده موثر - مصرف علف کشها همراه با کودهای شیمیایی - تهیه و مصرف عوامل زنده برای کنترل علائم‌های هرز - تکنولوژی مصرف علف کشها برای مبارزه با علائم‌های هرز آبرزی - مصرف علف کشها در جنگل و اراضی غیر مزروعی - سیستم‌های بسته برای اختلاط علف کشها و حمل و نقل آنها - اثر عوامل جوی بر سمپاشی علف کشها - احتیاط‌های لازم : برای جلوگیری از گیاه سوزی و باد بردن و تبخیر در سمپاشی علف کشها .

عملی: کار با انواع سمپاشها ، شناخت نازلها ، کالیبراسیون سمپاشها .

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : فیزیولوژی علفکشها - علف کشها و روش‌های کاربرد آن .

سرفصل درس :

مقدمه : اهمیت و خصلت علفهای هرز ، آزمایش ، مشاهده ، تربیت پرستنل - پیش‌بینی جمعیت علفهای هرز - اصول کنترل علفهای هرز - کنترل طبیعی : کشت گیاهان خفه کننده ، تناب ، آیش ، استفاده از خواص آللوباتی ، مالج زنده - کنترل مکانیکی : وجین دستی ، وجین با ماشین ، شخم ، درو ، سایر روشها - کنترل بیولوژیکی : استفاده از حشرات ، استفاده از قارچها ، مایکوهربیسایدها ، استفاده از جانوران - کنترل فیزیکی : استفاده از مالج ، سوزاندن ، آفتاب دهی وغیره - کنترل شیمیایی : طبقه‌بندی علف کشها ، از نظر نحوه و زمان مصرف و طیف تاثیر ، انتخابی عمل کردن علفکشها در رخاک و گیاه ، اصول مبارزه شیمیایی ، فواید وزیانهای مبارزه شیمیایی - اصول برنامه‌بیزی کنترل علفهای هرز بصورت تلفیقی - کنترل علفهای هرز در محصولات زراعی : (غلات ، برنج ، ذرت ، پنبه ، دانه‌های روغنی ، چغندر قند ، یونجه ، حبوبات سبزی و صیفی) ، باغات ، مراتع ، اراضی غیرمزروعی ، آبراهها و آبگیرها - مبارزه با بعضی از علفهای هرز خاص : نی ، تمشک ، سرخس ، اوپارسلام ، پیچک و علفهای هرز انگلی ، فیزیولوژی علف کشها - علف کشها و روش‌های کاربرد آن .

روش تحقیق

۵۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس :

تعاریف : تعریف تحقیق ، اصل علیت ، پیش داوری ، تحقیق سوژکتیو ، تحقیق ابژکتیو ، اندازه‌گیری ، تعریف علم و فلسفه و تفاوت بین آنها ، اعتبار علمی ، اقسام استدلال بدون اعتبار علمی ، وضعیت‌های استانیک و دینامیک .

طرح مقاله و هدف تحقیق : ملاک‌های کروه بندی تحقیق از لحاظ نوع تحقیق‌وارز حیث سطح معلومات محقق و از نظرنوع انتشار نتایج تحقیق - نظریات شخصی و تماس با اشخاص صاحب نظر و بررسی انتشارات قبلی درمورد مقاله و هدف تحقیق - نحوه استفاده از منابع علمی و کتابخانه .

گروه تحقیق : گروه بندی اشخاصی که در تحقیق شرکت دارند از لحاظ توجه به عمل تحقیق - شرایط تحقیق - سازماندهی کروه تحقیق .

تاریخ تفکر بشر از لحاظ تحقیق علمی : سقراط - افلاطون - ارسطو - منطق ارسطو - سفسطه قرون وسطی - فرانسیس بیکن - دکارت - کانت - هکل - بیس .

روشهای تجربی تحقیق : روش توافق - روش تفاوت - روش تغییرات باهم - روش توجه به بقیه عوامل - نکات قابل توجه در تحقیق تجربی - عملیات اجرایی تحقیق برای جمع آوری داده‌ها (مشاهدات) - آزمایش و مشاهده - تعیین روشهای علمی که باید در تحقیق به کاربرده شود - طرح عملیات برای جمع آوری داده‌ها - اجرای عملیات برای جمع آوری داده‌ها - استخراج جداول نهایی .

انواع تحقیق : تحقیق توصیفی - تحقیق تحلیلی - برهان خلف - آزمون فرض - آزمون فرض آماری - قضیه بیس .

کاربرد علم آمار و احتمالات در تحقیق : همبستگی و رگرسیون - آزمونهای آماری -
تجزیه واریانس - تجزیه به عوامل وغیره .
نتیجه‌گیری از داده‌های تحقیق : بررسی های گرافیکی و مقدماتی - اجرای
محاسبات علمی - تعبیر و تفسیر نتایج - ارائه نتایج در قالب های مختلف .
نوشتن گزارش تحقیق و تدوین فنی و علمی نتایج و همچنین نحوه نوشتن پایاننامه .
چگونگی کنترل صحت اجرای عملیات در مراحل مختلف اجرای تحقیق .
تبصره : هر دانشجو موظف است یک کار تحقیقی با توجه به مواردیکه در بخش
نظری گفته می شود زیرنظر استاد مربوطه انجام داده و گزارش آنرا به استاد تسلیم
نماید .

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنبه : ندارد

سرفصل درس :

در این مورد موضوعی برای دانشجو انتخاب می شود که می تواند جنبه تحقیقی و
یا تحلیلی داشته باشد به نحوی که دانشجو را آماده جهت پذیرش پایان نامه
نماید.

دروشای پیشرفته آماری

۱۵

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنباز : ندارد

سرفصل درس :

نظری : اثر فاکتورها و مدل آماری - محاسبه حدود اختهاد - همبستگی و رگرسیون دو متغیره خطی - ماتریس و محاسبه عکس آن - رگرسیون چند متغیره خطی - رگرسیونهای منحنی (لکاربیتی، چند جمله‌ای، معمولی و منعادم) - تجزیه و تحلیل هارمونیک تجزیه و تحلیل پرتوسیت.

عملی : حل سایل و تکالیف ارائه شده توسط استاد درس.

برنامه نویسی کامپیوتر

۱۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشناز : ندارد

سرفصل درس :

نظری: مروری بر سخت افزار و نرم افزار در کامپیوترا شامل ساختمان کامپیوتسر - انواع کامپیوترا- برنامه های سیستمی زبانهای برنامه نویسی و برنامه های کاربردی- مقدمه برنامه نویسی شامل تعریف علام - نشانه ها - کمیتها - ثابتها - تعریف الگوریتم و شرح فلوچارت - اصول برنامه نویسی به یکی از زبانهای سطح بسالا ترجیحا "کوئیک بیسیک نسخه ۷ و در صورت لزوم پاسکال یا فرترن ۷۷ - آشنایی با دستورات ورودی - خروجی - دستورات شرطی - توابع ریاضی ، حلقه های تکرار - آرایدها - متغیرهای اندیس دار - کاربا انواع فایلهای دادهای شامل فایلهای ترتیبی و تصادفی - ورودی و خروجی فایلهای دادهای و مدیریت آنها - استفاده از زیر روالیا - آشنایی با دستورات گرافیک و برنامه های گرافیک و آماری - کامپیوترا های PC

عملی: کار با کامپیوترا در موارد فوق الذکر .

مواد تنظیم کننده رشد گیاهی

۱۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس :

نظری : مقدمه - تعاریف و اصطلاحات - تاریخچه کشف - محل تولید درگیاه و چاچگانی آن - روش‌های استخراج تفکیک و شناسائی - فرمول شیمیایی - مکانیسم عمل : اکسین‌ها - جیبر لین‌ها - سیتوگینین ها - مواد بازدارنده رشد و ارتباط - اعمال کنترل شونده توسط فیتوگروم - اثر طول روز در گند هی - کاربرد مواد تنظیم کننده رشد در باغبانی .

عملی : استخراج - تشخیص - سنجش حیاتی هورمونهای گیاهی - کروماتوگرافی - کاربرد چند نوع از مواد تنظیم کننده رشد بر روی گیاهان .

اثر تنشهای محیطی بر گیاهان

۱۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس :

نظري : مقدمه - محیط فیزیکی - محیط حیاتی - تعریف تنش - مقاومت و تحمل گیاهان
در برابر عوامل طبیعی - اثرات نامطلوب فیزیکی و فیزیولوژیکی نور - حرارت -
باد - املاح کانی - گازهای سمی - برق زدگی - تگرگ - یخ‌بندان و برف - مکانیسم
مقاومت یا تحمل گیاهان در برابر عوامل یاد شده و روش‌های اندازه‌گیری آنها.

عملی : انجام آزمایش‌هایی در ارتباط با واکنش گیاهان در برابر تنش‌های محیطی از
قبيل نور ، حرارت، رطوبت ، سرما و آلوده‌كننده‌های هوا و بررسی اثرات
فیزیولوژیک آنها .

تکنولوژی بذر

۱۴

تمدّاد واحد : ۲

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : ندارد

صرفیل درس :

نظری : ساختمان بذر، وجوده شابه و اختراق در گونه‌ها، نحوه طبقه‌بندی ارزیابی نتایج فعالیتهای حیاتی بذر - تعیین مناسبت بذر برای معارف گوناگون - شیوه‌های بررسی ویژگیهای فیزیکی و شیمیائی بذر - تجزیه بذر - آزمایش سلامت بذر - کنترل و گواهی بذر - تکنیکهای تبدیل و نگهداری بذر - استفاده از ضایعات فرآوردهای جنبی بذر.

عملی : بررسی موارد فوق بصورت عملی در مزرعه و آزمایشگاه.

روش‌های آزمایشگاهی در بیوشیمی گیاهی

۱۵

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : عملی

پیشناز : ندارد

سرفصل درس :

آزمایش اندازه‌گیری شدت نور در رابطه با جذب اندیرد کربنیک در گیاه -
آزمایش اندازه‌گیری شدت تنفس گیاهان (کندم - برنج) - بررسی اثر علف
کش‌های مختلف (انتخابی) روی مواد و فرآیندهای فیزیولوژیکی گیاه -
جدا سازی پروتئین‌های گیاهی با استفاده از ستون کروماتوگرافی -
اندازه‌گیری فعالیت آنزیمی در گیاه (انتخابی) با استفاده اسپکتروفوتومتر
بعد و قبل از کاربرد علف کش .

ناقلین عوامل بیماری‌ای گیاهان

۱۶

نمودار واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل در متن :

مقدمه و معرفی موضوع - نقش حشرات و مکانیسم عمل آنها در انتقال و انتشار بیماری‌های گیاهان شامل روابط متقابل حشرات و گیاهان روابط حشرات و عوامل بیماری‌ای گیاهان، رابطه آفات‌ومی و فیزیولوژی حشرات با انتقال عوامل بیماری‌ای گیاهان با تأکید روی شته‌ها و زنجرک‌ها و رابطه رفتارهای غذائی حشرات با انتقال عوامی - بیماری‌ای گیاهان - حشرات ناقل بیماری‌های قارچی، باکتریایی، ویروسی، میکوپلاسماتی و پرونوزوایی گیاهان - حشرات توکسیکومونیک و عوارض ناشی از آنها - نقش کنه‌ها، نمادهای سایر ناقلیهای - و مکانیسم عمل آنها در انتقال و انتشار عوامل بیماری‌ای گیاهان - ذکر مثال‌هایی از ناقلین مزبور و بیماری‌هایی که بوسیله آنها منتقل می‌شوند .

تغذیه گیاهان در باغبانی

۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنباز : ندارد

سرفصل درس :

نظری : مقدمه - بررسی نقش عناصر غذائی در کیفیت و کیفیت میوه‌جات - سبزیجات و کلها - راههای تعیین نیازهای کودی محصولات باغبانی (تجزیه برگ) - تجزیه خاک - علام ظاهری و تستهای مربوطه (تضخیم علام کمود مواد معدنی در گیاهان باغبانی - زمان و نحوه استفاده از کودهای آلت و تیسمیائی در باغ و مزرعه

عملی : تهییه محلولهای غذائی - ایجاد کمبودهای عناصر مختلف در گیاهان باغبانی - استفاده از محلولهاش جهت رفع کمبود عناصر مختلف . تجزیه برگ .

رابطه آب و خاک و گیاه نکملی

۱۸

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناه : ندارد

سرفصل در رس : سه

مقدمه‌ای بر آشنائی با سیستم پیوسته خاک - گیاه - انصرف - پتانسیل آب و پتانسیل اسوزی و معادله و انت ھوف نشار بخار آب - آب در سلولهای گیاهی : بررسی پتانسیل آب و جزء آن در سلولهای بافت‌های گیاهی و بنادر آب در آنها - بررسی کلی انتقال اجسام (آب و املاح) در یک سیستم بالا خص در فشاهای سلولی (قوابین فیک) - جذب و حرکت آب در گیاه : جریان آب در سلولها و بافت‌های گیاهی ، بررسی جذب آب توسط ریشه و عوامل موثر، جریان آب در مسیر ریشه، ساقه و برگ، شبیب پتانسیل و مقاومت مسیر، حرکت و صعود آب از خاک به انصرف و بررسی تغیرات مختلف - تبخیر و تعرق : مکانیسم تعرق و انتقال بخار آب ، تشریح مسیر انتقال بخار آب از گیاه به انصرف ، اندازه‌گیری و تخمین تبخیر و تعرق ، اهمیت تبخیر و تعرق و بررسی کاهش آن - کمبود و پیدایش تنفس آب در گیاه - بررسی اثرات تنفس آب بر روی فعالیتهای فیزیولوژیکی و رشد محصول دهن گیاه ، رابطه مصرف آب و تولید محصول ، بازده مصرف آب در گیاه - فیزیولوژی سازگاری گیاهان در مناطق خشک و نیمه خشک .

ریز ازدیادی و کشت بافت‌های گیاهی

تعداد واحد : ۳

۱۹

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشناز : موارد تنظیم کننده رشد گیاهی

سرفصل درس :

نظری : مقدمه، تاریخچه، تجهیزات و ادوات لازم - محیط‌های کشت و طرز
تهیه آنها - تجزیه ریز نمونه‌ها - روش‌های جدا سازی و خذ عفونی بافت‌ها
گیاهی - نگهداری و پرورش کشت‌ها - عوامل موثر بر رشد و شکل یافتن -
مبانی و مراحل ریز ازدیادی و کشت بافت - ریز پیوندی - کشت مریسم -
کشت نوک شاخه - کشت پنبه - کشت تعییق سلول - کشت پرتوپلاست -
جنین زائی - کشت بیماک و گرد - کشت تخدمان و تخدمک - کشت
جنین - کشت بذر - کشت هاگ - دگرگونیهای ژنتیک - بافت نامه‌مانی
و این ژنتیک در حین ریز ازدیادی - پیشرفت‌های ریز ازدیادی در زمینه
میوه‌ها، سبزیها، گلها - و کاربرد آن در تولید اینبوه - فراورده‌های
ثانویه در کشت بافت و ریز ازدیادی - نگهداری موارد ژنتیکی گیاهی .

عملی : آشنایی با وسائل و تجهیزات آزمایشگاهی کشت بافت - جدا سازی و کشت
انواع نمونه‌های گیاهی - بررسی اثر موارد تنظیم کننده رشد در کشت ضر
عفونی شده بافت‌های گیاهی .

اصلاح و توسعه مراتع

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : ندارد

صرفیل درس :

نظری: لزوم توجه مراتع و اصلاح آن - مسائل و مشکلات اصلاح مراتع - اصلاح و توسعه منابع آب در مراتع - اصلاح سطح خاک برای جلوگیری از جریان سطحی آب با استفاده از روش‌های پختن آبهای هرز - چال‌چوله کردن و شیار - پراکنش دام در مراتع - اعمال روش‌های چرای صحیح - ایجاد تعادل تعداد دام در مراتع - قرق - مبارزه با گیاهان سمن - آتش زدن - افزایش تولید علوفه در منطقه - تهیه سوخت - برنامه‌ریزی کشتار دام - استفاده از کودها - آموزش و همیاری مردم - توجه به نکات فنی در امر مرتکاری - انتخاب محل - آماره کردن زمین - انتخاب نوع گیاه - فصل کاشت - محاسبه میزان بذر - روش‌های کاشت - حفاظت مناطق بذرکاری شده - بوته‌کاری - لزوم بوته‌کاری - انتخاب نوع گیاه - فصل کاشت - روش کاشت - حفاظت مناطق بوته‌کاری شده .

عملی : بازدید از مراتع و فعالیتهای انجام شده در زمینه تأمین آبخیزدار - عملیات پختن آبهای هرز - چال‌چوله کردن - شیار - بازدید از مناطق قرق شده - بازدید از مناطق مراتع کاری شده و بوته‌کاری شده انجام محاسبات مربوط به اجرای هر یک از روش‌های اصلاحی مراتع .

اکولوژی گیاهان زراعتی

۲۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس :

تعریف مربوط به اکولوژی زراعتی - اصول اکولوژی گیاهی - رابطه عوامل
اقلیمی در چگونگی پراکندگی گیاهان زراعتی - بررسی واکنش گیاهان زراعتی -
مراحل مختلف رشد و نمو در برابر عوامل محیطی (خشکی ، شوری ، سرماء و
گرما) - شاخص های تعیین کننده ساختمند و بافت جامعه گیاهی - اکرواکسیستم
پیشگوئی عملکرد گیاهان زراعتی - اکولوژی آفات و بیماریها و پیشگوئی شیوع
آنها در محصولات زراعتی - تاثیر آلودگیهای محیط زیست روی گیاهان زراعتی -
کاربرد سنجش از راه دور در زمینه های بیش آگاهی آفات و بیماریها ، تخمین
محصول ، مسائل فراسایش وغیره .

فیزیولوژی گیاهان زراعی تکمیلی

۲۲

نعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناه : ندارد

سرفصل درس :

مباحث تکمیل کننده در زمینه های فتوسنتز، تنفس، ذخیره و انتقال مواد در گیاهان مختلف زراعی با تأکید بر فیزیولوژی عملکرده و عوامل مخدود کننده تولید در این گیاهان - مطالعه مراحل رویش و رايش گیاه، انتقال کربوهیدراتها به دانه و ذخیره قند ها، پروتئین ها و لیپید هادر دانه - مکانیسم انتقال مواد در گیاه و نقش آن در مخدود کردن عملکرد . ظرفیت ذخیره سازی مواد بعنوان عامل مخدود کننده عملکرد . بررسی اثر تنفس های محیطی مانند سرما، گرما، خشکی، تشعشع، شوری و فیروزه روی عملکرد گیاهان معده زراعی .

مسئله مخصوص

۲۲

تمدار واحد : ۶

نوع واحد : نظری - عالی

پشتیاز: تدار

سرفصل درس :

در این درس دانشجو برآساس علاقه و رشته تحصیل خود، یک موضوع یا مسئله خاص را بامافت استاد و تأیید گروه آموزشی مربوطه انتخاب و مورد مطالعه و بررسی قرار میدهد. نتیجه این کارمن باست به صورت گزارشی مستند، تدوین شده و جهت ارزشیابی به استاد درس ارائه گردد. قابل ذکر است که موضوع مسئله مخصوص باشند جدا از موضوع پایان نامه باشد.

سم شناسی تکمیلی

۲۴

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس:

نظری : مقدمه - تعاریف - اصول و روش‌های زیست‌سنجی (Bioassay) مکانیسم تأثیر و متابولیسم ترکیبات آفت‌کشها (ترکیبات گیاهی ، کله ، فسفره ، کارباماتها وغیره) - نحوه نفوذ سموم به داخل بدن و خاصیت انتخابی آنها - مکانیسم مقاومت حشرات در مقابل آفت‌کشها - اثرات متقابل آفت‌کشها از جمله سینزیسم و آنتاگونیسم - مسائل مربوط به باقیمانده سموم در فرآوردهای غذایی و محیط‌زیست - تکنولوژی فرمولا‌سیون سموم - قوانین و مقررات مربوط به سموم . علیمی : روش‌های اندازه‌گیری LT 50,LC50,LD50 - روش‌های اندازه‌گیری باقیمانده سموم (روش‌های مختلف کروماتوگرافی و سیولوزیک) - ارائه یک گزارش علمی عملیاتی در بیک از موارد فوق .

مدیریت مبارزه با آفات

۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : (واحد نظری - ۱) واحد عملی

پیشنبه دار : ندارد

سرفصل درس :

نظری : مقدمه، تعاریف و تاریخچه، علل طغیان حشرات - اصول تنظیم جمعیت را اکوسیستمهای طبیعی و اگرواکوسیستمهای و نظریه های مربوطه (عوامل غیرزنده - عوامل زنده - عوامل ژنتیک و عوامل عادات و رفتاری) - زیرینی مدیریت مبارزه با آفات (اصول اکولوژیک اصول اقتصادی و اصول سیاسی اجتماعی) - استراتژی مدیریت مبارزه با آفات (نظری اجمالی به اندازه گیری جمعیت ها و تغییرات آنها - تاکنیک مدیریت مبارزه با آفات (روش های معمول و نوین مبارزه) - مزايا و معایب روش های مبارزه با حشرات با توجه به برنامه مدیریت مبارزه با آفات در هر نقطه - نمونه های از برنامه مدیریت گیاهان مهم زراعی .

خطی : تعیین سطح و آستانه زیان اقتصادی بعضی از آفات مهم - تهییه ہرزوژه های در ارتباط با برنامه های مدیریت مبارزه با آفات محصولات استراتژیک .

